

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

- AutoCAD, CADkey
- Válasszunk dBASE-t
- Gépészet a BME-ről
- MS-DOS 4.01
- 5 CADvenc
- Sajnos újra: ádó
- dBL kontra dR
- Tappényt érő plusz
- OCR-programválaszték

A Microsoft nem hisz a Unixban

„Három szabványos piac”-ról tartott előadást Bernard Vergnes, a Microsoft igazgatója az European Personal Computer Conference-en. A Microsoft szemüvegén át nézve ez a szabvány tökéletesen le van írva az MS-DOS, az OS/2 és a Macintosh nevek alatt, s a Unix csak nagyon kis részét képviseli a piacnak. A Microsoft még akkor sem hisz a Unix lehetőségeiben, ha a Santa Cruz Operation-t (SCO) a Xenix-szel forgalmazza. Az előadó szerint az átlagos felhasználó naponta 1-2 órát használja a PC-jét és maximum két alkalmazási programcsomaggal dolgozik. A világon ma körülbelül 20 millió MS-DOS rendszer üzemel, amelyeken több mint tízezer felhasználói programcsomag fut. Ez a bináris szinten való kompatibilitás teszi lehetővé a programok javítás és újrafordítás nélküli hordozhatóságát, ami a Microsoft szerint egy rendszer sikerének és szabványként való elfogadásának az alapja. Vergnes szembeállította a bináris szintű szabványokat — amelyekhez az MS-DOS-on kívül az Apple II-t és a Macintosh-t is sorolta —, a forrás szintű szabványokkal, amelyeket a Unix képvisel. Szerinte némi hátrányt jelent, hogy a Unix több változata sok esetben, amikor egy másik verzióra térünk át, szükségessé teszi a

programok újrafordítását. Ma az MS-DOS és a Macintosh környezetek a legelterjedtebbek, de a Microsoft szerint az OS/2 több okból is be fog törni a piacra: a nagy fejlesztőprogram-gyártók, mint például a Lotus, az Ashton-Tate és a Borland termékeinek átvétele; a grafikus interfésszel összevont Presentation Manager, amely többfeladatos támaszt ad az új kommunikációs és adatbáziskezelő rendszerekhez (pl. LAN Manager, SQL Server stb.).

Bernard Vergnes hangsúlyozta, hogy a Unix táborán belül jelenleg dúló harcok erősen kompromittálják a rendszer versenyképességét az OS/2-vel szemben. Még ha a változat problémája meg is oldódik az AT&T System V. 3-mal — amelyet a Santa Cruz Operation választott az 1989 elején piacra kerülő 386-os gépébe — a számítógépek sokfélesége, amelyekre Unix rendszert tesznek, eleve problémát okozhat. „Ha az X-Windows környezetet el is fogadják, az sem jelentené azt, hogy a grafikus interfész kérdése egyszer s mindenkorra megoldódna” — vélekedett Vergnes. Ezen interjú írására a fejlesztők sokféle és különböző lehetőséggel rendelkeznek, amelyeknél még semmilyen szabványosítási törekvés nem figyelhető meg.

C nyelvek előnyben

1988 októberi számunkban a francia INFO PC szaklap értékelésén alapuló összehasonlítást adtunk négy C fordítóról (Borland Turbo C 1.50, Microsoft C Optimizing Compiler 5.00, Microsoft Quick C 1.01b és Whitesmiths CNDOS86). Most három újonnan kifejlesztett változattal bővíthetjük a képet. Mindhárom C fordító elsősorban professzionális fejlesztők eszköze, teljesítményük, könyvtáraik gazdagsága és főként az intel processzorok védett módjainak és tárjainak kezelése révén alkalmasak a fejlesztési feladatok szolgálatára.

Azonban e komoly eszközök a felhasználóktól a programozás tökéletes ismeretét kívánják meg. A három fordítóról ezúttal egy kisebb összehasonlító táblázatot adunk, mivel decemberi számunkban is foglalkoztunk már a témával, és akkor éppen a Magyarországon legismertebb Borland Turbo C 2.00 fontosabb jellemzőit közzétük.

Jellemzők	Turbo C 2.00 Borland	Lattice C 3.30 Micro Sigma	High C 386 1.40 Micro Sigma
Optimalizálás	Nagyon jó	—	Kiváló
Sebesség	Jó	Megfelelő	Gyenge
Könyvtárak	Nagyon jó	Nagyon jó	Megfelelő
Dokumentáció	Jó	Megfelelő	Jó
Alkalmazás egyszerűsége	Nagyon jó	Jó	Jó
Osztályzat*	8 (Nagyon jó)	6,6 (Jó)	7 (Nagyon jó)

* Ebben a táblázatban nem szereplő tulajdonságokat is számítva

A legjobb minősítést, az előző négyet is figyelembe véve, a Borland Turbo C 2.00 kapta, ami várható volt, hiszen a cég az eredetileg is nagyon jó 1.50 verzióján még javított is. A jelenlegi szakértői vélemények arra utalnak, hogy a mikrogépnyelvet terén a jövő a Borlandé és a C-é.

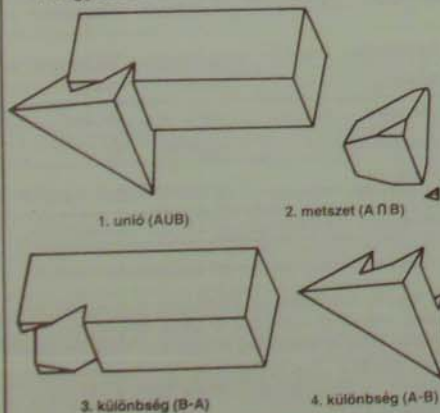
CADKEY, PEPS-2: reális áron

Sok nyugati szakember az igazi háromdimenziós PC-s CAD szoftverek közül az amerikai Micro Controls Systems cég CADKEY programcsomagjára esküszik. Hogy lehet benne valami, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a legújabb változatot, a CADKEY 3.12-öt a PC Magazine, kategóriájában a múlt év legjobb szoftverjének kiáltotta ki. E változatban több új funkció jelent meg. Ilyenek: szerkezeti rajzok megjelenítése, méretezése; automatikus kivétel és síkmetszet-készítés; ellipszisek, kúpgörbék, hiperbola, parabola közvetlen hívása. A beépített CADL fordító teljesítményét növelték; az új verzió egy szövegszerkesztőt is tartalmaz. Az új CADKEY-ben teljes szilárdtest-modelllezési opció is található. Fontos körülmény az is, hogy az európai eladásokra szánt csomagok tartalmazzák a DIN szabvány szerinti méretezést. Itthon, várhatóan a közeljövőben létrejövő kiskereskedelmi forgalmazói szerződés alapján, az Innova-CAD Iroda hozza forgalomba a CADKEY 3.12-öt, illetve a további verziókat. Az alapsomag ára 680 ezer forint (a szilárdtest-modelllező opcióé pedig 100-120 ezer forint) lesz — igények az iroda munkatársai. Az oktatási intézményeknek, egyetemeknek az új verzió forrástárainak 20-25 százalékaért szándékozzák a CADKEY-t eladni. Szó van a programcsomag teljes körű magyarításának megoldásáról is.

További hír: az Innova-CAD az angol Camtek cég PEPS-2 műveletmodellező szoftverjének legújabb, V. 2.20-as változatát is kínálja. Az új verzió leglényegesebb vonása: a vezérlésnek közvetlen átadható formában (megmunkálói utasítássorozat-mondatok) szolgáltatja a megmunkáló programot (lyukszalag-állományt).

Az alábbi ábrásor egy téglatest (A) és egy letráder (B) átlhatásán keresztül jól mutatja a CADKEY 3.12 képességeit.

A négy Boole művelet 3D-s megjelenítése

Nem futballcsapat

RANGER - az amerikai SEETRAX-nek az a CAD terméke, melyet Európában a nyugatnémet HighCAD forgalmaz. Az ACCORD Számítástechnikai Műszaki Fejlesztő Kiszövetkezetet megvizsgálta működését, felhasználták egy Ethernet hálózati csatlóló kártya tervezéséhez (hatrétegű, dupla Eurocardon 80 IC — nem gépi tervezés esetén 48 IC a szokásos, ennél nagyobb számú megvalósítása már aránytalanul nehezebb). Ezek után a HighCAD-dal egyetértésben a RANGER magyarországi terjesztését az ACCORD vállalta, s megrendelésre meg is tervezi a nyomtatott áramkörü kártyát.

A rendszernek különösen nagy a jelentősége NYÁK rajzolatok megbízható elkészítése és azok utólagos módosítása esetén. Meg kell jegyezni, hogy ilyen tulajdonsággal hasonló célú, más CAD rendszerek is rendelkeznek, a RANGER elsősorban azért említésre méltó, mert vele egy a főbb igényeknek elegendő, jó minőségű szoftver került az országba. A program tartalmaz egy áramkört elemkatalógust, melyet a felhasználó tetszőlegesen kiegészíthet. Az áramkör tervezését pedig egy job-on belül valósítja meg, melynek bemenete az elvi kapcsolási rajz, valamint a NYÁK mérete és formája. Megtervezi a tápellátást, megadja az alkatrészek huzalozási listáját, segítséget nyújt az alkatrészek elhelyezésében, a huzalok vegpontjaihoz koordinátákat rendel, huzalozási tervet ad. Kiegészítő funkciói: vezérli az XY rajzolat, illetve elkészíti az NC fűrőgép és a fotoplotter vezérlőállományát.

AMT koordináció

A Gépipari AMT Központ a Gépjáratéstechnológiai Kutatási és Fejlesztési Társaság (GKFT) keretében 1983-ban létesült a gépészeti automatizált mérnöki tevékenység (AMT) témáinak gondozására. 1986 decemberében az OMFB a GKFT nevében szerződést kötött a BME Gépészmérnöki Kar Informatikai Laboratóriumával „A gépipari AMT országos szoftverkompatibilitásának szakmai összehangolása, figyelemmel a nemzetközi együttműködésre” tema tárgyában. Az 1988-ban végzett munka néhány jelentős eredményéről hírt kapni — úgy gondoljuk —, hasznos lehet olvasóink számára.

- „A gépipari AMT szoftver építőelemek” — kötkötetes kiadvány, mely IBM PC XT/AT-kompatibilis gépeket vesz alapul. Folyamatban van hasonló tartalmú kiadvány szerkesztése TPA 11/5 gépekre.
- Országos gépészeti AMT szoftverkatalógus az 1988. X. 31-ig beérkezett programcsomagokról. Terv szerint a katalógus folyamatosan bővül a legújabb szoftverekkel.
- Gépészeti AMT bibliográfiai adatbázis.
- Angol-magyar-országi AMT szószedet az Ipari Informatikai Központ közreműködésével.

5 kedvenc CAD

Táblázatos összehasonlításunkban, az NSZK piacon található, DOS környezetben futtatható PC-s CAD programcsomagok közül, az eddig legtöbb eladást megértő öt szoftver fontosabb jellemzőit tüntettük fel. A termékek közül kettő amerikai, egy japán és kettő

NSZK-beli gyártótól származik. Az árak 1988 negyedik negyedévére vonatkoznak. A Computerwoche szaklap szerint a 16 és 32 bites PC-ken használható CAD rendszerek az ismertebb CAD/CAM programcsomagoknak már mintegy 40 százalékát jelentik; a legutóbb összehasonlított 90 szoftverből 37 DOS vagy OS/2 alatt működik, további 16-nak pedig DOS-változatát tervezik megjeleníteni.

Gyártó:	Autodesk, Inc.	Autodesk, Inc.	Hitachi Software Engineering	RHV Software Systems GmbH	Ziegler Instrumens
Forgalmazó (NSZK-ban):	Mensch und Machine	Mensch und Machine	PTE GmbH	RHV	Ziegler
Termék neve:	AutoSketch	AutoCAD	Hicad GM-1000	PC-Draft	CADy
Első installálás éve:	1986	1982	1987	1984	1981
Installációk száma az NSZK-ban:	10 000	12 000	10 000	5000	5000
Operációs rendszer:	MS-DOS, PC-DOS	MS-DOS, PC-DOS	MS-DOS	MS-DOS 2.0-tól	MS-DOS
Ajánlott központi tárhelykapacitás (kbájt):	512	640	640 és RAM diszk	640	640
Merevlemez-szükséglet (Mbájt):	0,6	3	6	/	min. 10
Ár (DEM, MwSt nélkül):	245	11 300 ¹	9000	6900	25 000-tól ²
Rövid jellemzés:	Vektororientált rajz-program. Rajz- és szerkesztőutasítások széles skálája; a rajzokat áll lehet vinni az AutoCAD és DTP szoftverekre; sok szimbólumkönyvtár	Aktuális változat a 10-es; nyitott architektúra; 100-nál több periferia támogatása; számtalan járulékos termék rácsatlakoztatható a szabványos interfészekre	2,5D program; egyszerű felhasználói konfigurálhatóság; nagy teljesítményű alkalmazások kényelmes fejlesztése profi programozói tapasztalatok nélkül; Basic-szerű CAD makrónyelv; felhasználó által definiálható menük; adatbázis- és C nyelvű interfész; interaktív módon definiálható vonalak és írásképek	Perapektivikus rajzolásra alkalmas a gépészet, elektrotechnika, építészet és a műszaki dokumentáció területén	Modulárisan felépített 2D/3D CAD csomag; speciális alkalmazások a konstruktor munka, gépészet, elektrotechnika, földmérés, épületgépészet, építészet területén; számos specializált kiegészítő modul; 3D térfigatási és felületi modellek NC-vezérlés számára

/ - nincs adat; 1 - a 9-es verzió ára; 2 - komplett kiépítés

Versenyhelyzet

Három, az Autodesk cég által hivatalosan feljogosított hazai kiskereskedelmi forgalmazó, az Oktatrend, a COSY és az Innova-CAD kezdte meg az AutoCAD programcsomag legújabb változatának, a Release 10-nek az árusítását. A termék ára mindenütt 590 ezer forint körül alakul, a három cég között a nyújtandó szolgáltatásokban várható verseny. Fontos hír, hogy az Autodesk először vesz részt az idén tavasszal a BNV-n. Ennek oka, hogy az Oktatrend vezetésével a három hazai dealer elkészíti az AutoCAD teljes magyar nyelvű változatát (dokumentáció, képernyő-kommunikáció, billentyűzet-használat stb.), és az Autodesk ennek megtörténetét kívánja majd a vásáron bejelenteni.

Az Oktatrend lapzártáig már 26, a COSY 10 eladást regisztrálhatott a Release 10-ből. „Az Autodesk londoni képviselője olyan szerződést kötött Kelet-Európában a forgalmazókkal, amely szerint a Release 10 vásárlói részére két évig ingyen becsereljük a szoftvert az esetleges új változatokra” — hallottuk Bakos I. Tamástól, az Oktatrend elnökétől. Ismeretes, hogy a

kisszövetkezet volt az első Magyarországon az AutoCAD forgalmazásában.

Pogrányi Károly (COSY) arról is tájékoztatott, hogy az IpM felügyeletével és anyagi támogatásával, a COSY és a szolnoki Mezőgép Vállalat között létrejött szerződés keretében, többek között az AutoCAD programrendszert is alkalmazásba veszi a vállalat.

Az Innova-CAD irodában Basa János és Fűzi Csaba elmondta, hogy az AutoCAD Release 10 a korábbi előnyös legördülő menük használata mellett a háromdimenziós megjelenítésben és tervezésben lépett előre. Még könnyebbé vált a kezelése. Nagy előnyt jelent továbbá a felhasználó által definiálható koordináta rendszer (UCS) és a forgátestekre, térgörbékre ráfekethető felületháló alkalmazása. Azt is hallottuk, hogy kellő szintű grafikus adatbáziskezelő, szimbólum- és elemkönyvtár (pl. az MSZ szabványoknak megfelelő) még nincs az AutoCAD-hez. Remélhetőleg ezekről a felhasználást segítő alkotóelemekről a tavaszi BNV idején már beszámolhatunk.

akarják építeni a szoftver teljes szolgáltatási környezetet. Egyébként a népszerűségben a világpiacra jelenleg második-harmadik helyen álló Amerikai cég a VT-1 biztosítja az orosz nyelvű változat létrehozásával és a termék szövegét piacra történő bevezetésével.

A Videoton azt is bejelentette, hogy alapvetően szoftverfejlesztésre a Clippert forgalmazó KRS céggel NSZK — magyar vegyesvállalatot tervez létrehozni. Az alakulóban lévő kft. budapesti székhellyel, várhatóan 30 fővel fog működni, akik keleten, nyugaton egyaránt eladható termékeket igyekeznek majd előállítani.

DOS 4.01 a Microsofttól is!

A Microsoft 1988. december végén megkezdte az MS-DOS 4.01 operációs rendszer szállítását a személyi számítógépek gyártóinak az MS-DOS Shell-lel együtt. Ez a változat teljesen kompatibilis az IBM aktuális DOS verziójával, a PC-DOS 4.01-gyel, és tartalmazza az „Expanded Memory Specification” (EMS) egy javított támogatását is.

Az MS-DOS 4.01 rendszer olyan DOS-fejlesztői felületet kínál, amely mint grafikus adatállománykezelő rendszer lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy grafikus bevitel útján kezelje a merevlemezen lévő adatállományt, alkalmazói programokat indítson és DOS-alapfunkciókat válasszon ki redőnymenüvel és párbeszédablakkal. Az MS-DOS eddigi változatainak karakter-/sororientált interfésze (Prompt Command Line) volt, amikor a felhasználónak a parancsokat meghatározott karakterláncoként kellett bevennie.

„A DOS-Shell az MS-DOS alkalmazóinak a grafikus fejlesztői felület előnyeit nyújtja, s így az MS-DOS 4.01 interfésszel hasonló módon dolgozhatnak, mint magasabb síkon az MS OS/2 megjelenítésvetítővel” — mondja Christian Wedell, az NSZK-beli Microsoft GmbH vezetője a 4.01 szállításáról.

A felhasználók várhatóan pozitívan reagálnak az új grafikus DOS-felületre, mert a DOS-Shell feltárja számukra az operációs rendszer teljesítményét és sokoldalúságát anélkül, hogy sokat kellene tudniuk a parancsokról és a szintaxisukról. Az új DOS-Shell egyszerű kezelhetősége következtében a kezdők is hamar ki tudják használni az operációs rendszer teljesítményét.

A 4.01 változat további jellemzője a LIMULATOR driver, amely a 80386 alapú PC-ben lehetővé teszi a bővített operatív fájl felhasználását. Ezenkívül a MEM-Utility az

MS-DOS 4.01-ben a felhasználónak az operatív fájl hágyományos címzését is nyújtja. Az operációs rendszer új változata támogatja a 32 Mbójtnál nagyobb merevlemez felosztását.

A Microsoft-címkevel ellátott MS-DOS 4.01 és MS-Shell esetében a korábbi változatokhoz hasonlóan, most is fizika OEM-licenctermékről van szó.

Az OEM-licenchesztől az első negyedévében már a módosított MS-DOS 4.01 változattal szállíthatják gépeiket. A 4.01 amerikai változata kizárólag hardvergyártók révén kerül forgalomba.

Éveleji jóslat

Melyek a számítástechnikai terület 1989. évi alakulásának sarkalatos pontjai az Egyesült Államokban? Mort Rosenfhal szerint az OS/2 operációs rendszerrel kapcsolatban két alapkérdés vetődik fel: a szállítás időpontja és az új rendszerre való áttérés módja, melynek zökkenőmentesen kell megfőrténnie.

Ami a szerszámzsoftvereket illeti, elsősorban a Microsoftnak és az IBM-nek a korábbiaknál jobb fejlesztő rendszereket kell a vásárlók rendelkezésére bocsátania. A felhasználók alkalmazási programokat szeretnének fejleszteni a Microsoft Windows-os, valamint az IBM és Microsoft Presentation Manager-hez.

Az év folyamán talán lezár az EISA-IBM MCSA vita, melynek eredményeként remélhetőleg a felhasználó kerül ki győztesen, egyetlen, de jó megoldást kapva.

A Unix szállítóknak egységes szabvány kialakítására kell törekedniük. Ha ez sikerül — Rosenfhal szerint —, 1989 a Unix éve lehet.

Mérnöki számítások

Az NSZK-beli T-Programme GmbH fejlesztette ki azt a TPS 10 nevű végeelemes programrendszert, amelyet az ERŐTERV Erőmű és Hálózatvezető Vállalat mérnökei alkalmaznak. A programcsomagot 1987 novemberében vásárolták meg, de NSZK-beli exportmunkáik során már 1981 óta dolgoztak vele.

A TPS 10 felhasználási területei: statika (azilárdsági és merevségi feladatok megoldása, feszültséganalízis), dinamika (pl. frekvenciagörbeanalízis, rezonáncaszám és saját vektorok meghatározása), termodinamika, nemlineáris anyagviselkedés (nagy alakváltozások figyelembevétele, kinematikai problémák stb.) szakterületekhez tartozó számítások.

A TPS 10 FORTRAN nyelven íródott és modulfelelős, gyakorlatilag mindenfajta PC-n, mini- és nagyszámítógépen üzembe helyezhető. A PC-s verzió tárligénye 640 K RAM, és min. 30 Mbójt Winchester.

Az ERŐTERV III. kiadása (1054 Bpest, Széchenyi rkp. 3., 115-890) — másfél évnél is több tapasztalat birtokában — a programcsomaggal bőrfuttatásra, bérletfeladásra is vállalkozik, a megrendelővel közvetlenül együttműködve. Emellett — érdeklődés esetén — tanácsadó-közvetítő szerepet selegenek a TPS 10 beszerzésében is. A PC-s változatból egy példány kb. 50 ezer nyugatnémet márkába kerül.

Választékértés

E havi hazai programkínálatunkat a gépészeti CAD/CAM programok urallják, köszönhetően az AMT Fórumon tartott (Budapesti Műszaki Egyetem) termékbevetésnek. Új „szereplők” a rovatban: ALL Számítástudományi Kutató-fejlesztő Kisszövetkezet (1015 Bpest, Csalogány u. 30–32.); BME GGYT — Budapesti Műszaki Egyetem Gépgyártástechnológiai Tanszék (1521 Bpest, Stoczek u. 2.; 813-500); BME MTAI — BME Mechanikai Technológia és Anyagszerkezeti Intézet (1111 Bpest, Bertalan u. 7.; 666-046); BME Vízgépek Tanszék (1521 Bpest, Stoczek u. 2.; 813-500/2541 m.); Compuplan Gmk (1536 Bpest, Pf.

381.); Dialóg Data SZÜV Informatikai Fejlesztő Leányvállalat (9021 Győr, Kazinczy u. 16.; (96)-14339); ÉLGA V — Élelmiszeripari Ügyvitelszervezési és Gépi Adatfeldolgozó Vállalat (1111 Bpest, Budafoki út 59.; 852-972); FIMCOOP — Finomkerámiaipari Közös Vállalat (1067 Bpest, Csengerly u. 53.; 321-339); ITI — Ipari Technológiai Intézet (1103 Bpest, Noszlopy u. 1.; 476-963); MÚSZI Szoftver Osztály (1123 Bpest, Győri út 12.; 750-528); Mikroorg Szervezőtechnikai Leányvállalat (1115 Bpest, Bánk Bán u. 17/B.; 660-966); NME MT — Nehézipari Műszaki Egyetem, Mechanikai Technológia Tanszék (3515 Miskolc, Egyetemváros; (46)-65111/1845 m.); SPE — Szerszámgép Programozási Egyesülés (1062 Bpest, Népköztársaság útja 113.; 427-553).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (E Ft) AFA nélkül
Adatbázis-kezelés	dBASE állományok listázása	JOKER	ÉLGA V	PC XT, AT	8+22'
	Adatállomány-kezelés	MISAM	MAGISZTER	XT, AT	24
	Adatbáziselemek osztályozása	BIBLIO	MAGISZTER	XT, AT	8
	Információk rendszerezése				4,8
Adózás	Egyéni SZJA-bevallás	Adó-vallató	Open/Tradecoop	XT, AT	1,99
	Egyéni SZJA-bevallás	Adógaras	KSH—SZÜV	C64 XT, AT	0,99 49'
Áramtás-technika	Stacionárius hálózatok számítása	HÁLÓ	BME Vízgépek	AT + 80287	/
	Tranzien hálózatok számítása	RUG	BME Vízgépek	AT + 80287	/
Bér-, munkaügy	Bérszámfejtő, személyzeti munkaügy, adó Bér	PC-BÉR '89	SZENZOR	XT, AT	190
	Munkaügy		MIKROORG	XT, AT	190
	Bérgazdálkodás	BERBEC5	MIKROORG KERSZI	XT, AT	190 15
CAD/CAM (gépészet)	Csúshajtás tervezése (1.1 verzió)		SZÁMALK	XT, AT	36
	Rezgéscsökkentő rugalmas gépálapozás tervezése, méretezése (1.1 verzió)		SZÁMALK	XT, AT	42
	NC szerszámgépek 2/2D-s pályavezérlésű programozása	SPEAPT 2.X	SPE	XT, AT	320 ³ 500 ⁴
	Sikódombok jellemzőinek számítása		Compuplan	XT, AT	15
	Lemezhatóság (deformációk, feszültségek) számítása		Compuplan	XT, AT	20
	Forgácsolt alkatrészek műveleti sorrend-tervezése	FLAMINGO 1.1	ITI	XT, AT	/
	Négyszögkeresztmetzetű alkatrészek mélyhúzó	DSZTERV 1.1	NME MT	XT, AT	160
	Hengeres és négyszögkeresztmetzetű alkatrészek mélyhúzó	MHTERV 1.1	NME MT	XT, AT	240
	Hullámhajtómű és kivágólyukasztó szerszám méretezése	ALKATRÉSZ	Dialog Data	AT	200
	Bonyolult felületek 3-, 4-, 5- tengelyes megmunkálása	FAUN 88	BME GGYT	XT, AT	/
	Alkatrészek esztergálási műveleteinek tervezése	TUSY—TU 1.2	BME GGYT	XT, AT Proper 16/W	/
	Súlyeszték szerszámok	Vulcanus 2.0	BME GGYT, Csepeli Acélmű	XT, AT	/
		NCF—1 V. 1.3	BME GGYT	XT, AT	/
	Szekerényszerű alkatrészek furata	NCT 2.0	BME GGYT	XT, AT	/
	Tengelyszerű alkatrészek NC-esztergálása	SIMUL 1.3	BME GGYT	XT, AT	/
2-5 tengelyes megmunkálások NC programellenőrzése		BME MTAI, Gépterv	XT, AT	/	
Hegesztési technológia-tervező rendszer		BME Informatika Labor, BME MTAI	XT, AT, HP-plotter	/	

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (E Ft) ÁFA nélkül
Folyószámla	Számlázás és folyószámlakönyvelés	SZÁMLA	FIMCOOP	XT, AT	70
	Folyószámlakönyvelés	FOLYÓ	FIMCOOP	XT, AT	100
Iroda-automatizálás	Termelési ügyvitel	INVESTINFO	"5G"	XT, AT	95
Kommunikáció	Postafiók rendszer	PCMS	SOFTECHNIK	XT, AT	80
Könyvelés	Készárúkönyvelés	KÉK	FIMCOOP	XT, AT	70
Mesterséges intelligencia	Szakértői rendszer keret	ALL-EX	ALL	XT, AT	45
Nyilvántartás	Vállalati vagyon figyelemmel kísérése, állóeszköz-nyilvántartás	ÁLLÓ	FIMCOOP	XT, AT	80
	Jövedelmek SZTK	BBSW-NETTÓPÉNZ	KERSZI MIKROORG MUSZI	XT, AT XT, AT XT, AT	33 190 33
	Anyagkiszlet és Költségelhasználás Információs Rendszere		MUSZI	XT, AT	10
	Készletek Alapanyag-szükségletének Számítása		MUSZI	XT, AT	7,6
	Munkaszámra és Költséghelyre Gyűjtő Program (segédüzemek)		MUSZI	XT, AT	20
	Árnyilvántartás és -lekérdezés Recept szerinti termeléseszámolás	RETESZ	ELGAV	PC XT, AT	80 ²
Exportelszámolás	Exportelszámolás	EXEL	ÉLGA	PC XT, AT	349 ²
	Osztott kereskedelmi rendszer	O-KER-S	ÉLGA	PC XT, AT	599 ²
Oktatás	Idegen nyelvű szótárzás		MUSZI	XT, AT	5,5
	Német nyelv oktatása	WÖRTERBUCH-7000	Data Manager	XT, AT	7
Segéd-programok	Virusmentesítés (képernyőtartalom)	TETRÁN	MUSZI	XT, AT	16
Számítás-technika	Bemutatóprogramok	DEMOCLES	MAGISZTER	XT, AT	4,8
Távodat-feldolgozás	Adattárolományok cseréje	URANUSZ	ÉLGA	PC	70
VIR	Tervezés, döntés-előkészítés	NYIR	KERSZI	XT, AT	30

¹ – szolgáltatás esetén: 750 Ft; ² – irányár+adaptálási költség; ³ – SPE tagnak; ⁴ – nem SPE tagnak

OCR programcsomagok összehasonlítása

Az alábbi táblázatban azokat a nyugat-európai piacon leginkább ismert optikai karakter-felismerő (OCR) programcsomagokat (és főbb jellemzőiket) tüntettük fel, amelyek professzionális személyi számítógépekhez kapcsolható asztali lapolvasó (scanner) készülékek működését teszik lehetővé. (Scanner összeállítás-

sunkat ld. a compuTREND hírlevél 1989/2. számában). A felsorolt termékek közül 8 amerikai, 2 francia, 1-1 pedig magyar, svájci, spanyol és finn eredetű. Az árakat osztrák schillingben és nyugatnémet márkában tüntettük fel (attól függően, hogy Ausztriában kapható-e az illető szoftver).

Program neve (Gyártó, országjelzés)	Olvadási mód	Tanulási képesség	Előre programozott betű-csomag	Beolvasható szöveg jellemzője	Betűméret pontban ¹	Beolvasási sebesség (cps)	Kimeneti formátum	Ár Ausztriában, NSZK-ban ² (MWST nélkül)
Auto READ (STC, F)	/	•	—	Modul I: csak írógépszöveg Modul II: proporcionális karakt.	5–20	1 min/A/4	ASCII	2380 DEM 5540 DEM (Modul I); 9100 DEM (Modul II)
Carets (Pattern Analytics, USA)	Mátrixpont összeh.	•	részben	/	8–14	30	ASCII, PLA Word, TIFF ³ , PCX, CCIT ⁴	1800 DEM
Image Read (CPI, CH)	/	•	/	/	/	/	/	1400 DEM

Program neve (Gyártó, országjelzés)	Olvadási mód	Tanulási képesség	Előre pro- gramozott betű- csomag	Bolvas- ható szöveg jellemzője	Betű- méretek pontban)	Bolvasási sebesség (cps)	Kimeneti formátum	Ár Ausz- triában, NSZK-ban ² (MWST nélkül)	
Discover 7320 (Kurzweil, USA)	ICR	•	•	szövegesen a háttérben	Koproc- szor kártya, aut. hasá- bolvasás, 8 nyelv	8—24 (Model 5) 6—24 (Model 40)	ASCII, DCA, PCX, TIFF RES, IGF, RIFF	106 000— 298 000 ATS	
Mega Read (AVR, USA)	Kombi- nációs	•	/	/	Mátrix nyomtató, írógép, pro- porcionális karakterek	8—12 (írógép) 6—18 (prop.)	ASCII vagy Wordstar, WordPerfect	/	
OCR (Datacopy, USA)	Mátrixpont összeh.	•	•	•	Max. 105 kar./font	10—18	Szöveg: Word, WP, WS 2000, Multimate ASCII, WS, WP, Word	1380 DEM	
Omni Page (Caere Corp., USA)	/	/	/	/	írógép- és proporcio- nális karak- terek; autom. hasábolvasás	8—72	40—115	1995 DEM	
PC Scan Plus Text Pack Publish Pack (Dest, USA)	Mátrix	—	•	15 készlet	/	Max. 12	25s/A/4	Szöveg- formátum plusz: TIFF, PCX, Bit, MAP	10 934 ATS
Read Right (OCR Systems, USA)	Mátrix	—	•	/	/	6—12	/	/	2000 DEM
Read Star (Inovatic, F)	Mátrix	•	•	•	RS1+: tanu- lási képes- ség, Apple/ DOS; RS3+: gyorsabb változat	/	14—70	ASCII vagy Szöveg- feld. SW	RS1+: 1500 DEM, RS2+: 12 000 DEM, RS3+: 21 000 DEM 26 000 ATS
Recognita 1.3 (SZKI, H)	Lényeg- kiemelés	•	•	•	Mátrix- írógép- és proporcio- nális karak- ter- olvasás	6—30	Max. 500	ASCII, Roman 8, görög ASCII	26 000 ATS
Scanon (Probe, SF)	Mátrix	•	/	/	Propor- cionális nyomtató	6—12	3 sebes- ségfokozat	ASCII	2000 DEM
Text Reader 1.0 (IBM, USA)	Mátrix	—	•	42 IBM karakter- készlet	Csak IBM karakter- készletek, angol	10—12	/	ASCII, PCA, TIFF IMOS	8085 ATS
Text Scan 2.0 (CTA, E)	Mátrix	•	/	/	/	/	500 kar./p. 2500 kar./p. (MACII)	Grafikus, TIFF, Bit Map, Image	32 000 ATS

• van; — nincs; / nincs adat; ¹ 1 pont = kb. 1/3 mm; ² dollárból átszámítva; ³ = Tag Image File Format

Reformok a hálózatban

A Novell Inc. 1988 decemberében jelentette be a NetWare RPC (Remote Procedure Call) eszközkészletet, mellyel a programozók különböző típusú hardvereken és operációs rendszerek környezetében hálózatfüggetlenül osztozt felhasználást valósíthatnak meg. A Novell szerint a NetWare RPC automatizálja a fejlesztési folyamatok nagy részét, forráskód és hálózati kommunikációs rutinok létrehozásával, amit különben hálózati specialistáknak kellene elvégezni. A NetWare RPC-hez kapcsolódó forráskódot, melyet minden egyes helyi feldolgozóhoz előállítanak „stub”-nak nevezték el. A felhasználói stubok az eljáráshívásokat gépfüggetlen formátumban juttatják el a szerverekhez. A server stubok veszik a kliensek igényeit, és a hívásokat a várakozó eljárásokhoz csatolják, majd a server stub a kért információt a hálózaton keresztül visszaküldi a felhasználónak. Mivel egyre nagyobb az igény hálózati kapcsolatok létrehozására a munkaállomások

négy fő szabványos operációs rendszere — a DOS, az OS/2, a Macintosh és a Unix — között, a fejlesztők zavarban vannak, hogy melyik hálózati eljárás alá írjanak programokat. A NetWare RPC ún. nem saját hálózati kódot generál, amely az ISO Abstract Syntax Notation szabványának felel meg. Nem célszerű saját konverziók létrehozása, mert a géptípusok számának növekedésével ezek elburjánzanának.

Az első negyedévben megjelenő DOS változat ára 950 USD, az OS/2-é pedig 1750 USD. Az RPC jelenleg a C nyelvet támogatja.

Néhány programozó egyszerűen arra fogja használni a NetWare RPC-t, hogy a DOS 640 kb-otus határát áttörje az alkalmazási program egy részének másik gépre való áthelyezésével. Mások szakértői rendszerek döntési fát teszik majd át a munkaállomásokról a szerverekre.

Garasok a nagydémütől

A program neve: Adógaras. Célja szerint: magánszemélyek 1988. évi adóbevallást készítő szoftver. Fő jellemzője: ha szükségét érezzük, akár egymillióan is kapcsolatba kerülhetünk vele a közeli és távolabbi jövőben. Hogy miért? Mert segítségével azoknak, akiknek 1988-ban egy jövedelemtáblából több alkalommal volt jövedelmük; akiknek többféle jövedelmük volt; akiknek költségelszámolásuk volt; akiknek külföldi jövedelmük volt; akiknek tulajmánya-hasznosításból származott jövedelmük vagy megosztható jövedelmük volt, mindezeknek az SZJA adóbevallása gyorsan, pontosan és garanciával elkészíthető.

A SZÜV által fejlesztett csomagot adószakértők bevonásával tervezték, ellenőrizték. Az Adógarassal megállapítható, hogy kell-e egyáltalán adóbevallást készíteni, feltartható a mentességek és a kedvezmények, megvizsgálhatók az adózó számára legkedvezőbb változatok.

A program szolgáltatásként vehető igénybe (az összes SZÜV-ben és Computer-M-ben, művelődési házakban, az NJSZT-nél és a társvállalkozó Economix Kiszóvetkezétnél), de a gazdálkodó szervezetek 49 ezer forintért meg is vehetik azt. Az Adógaras nagy előnye, hogy laikusok által kezelhető, telis-tele van Help-funkciókkal (hívhatók a könyvelvényben előforduló jövedelemtípusok és az ezeknek megfelelő SZJA, s az összes idevágó törvényeljárás; tárgyszó szerint vizsgálható az adóbevallás kitöltésével kapcsolatos utasítások és szövegek; táblázatok, felsorolások; kalkulátor üzemmód; (a múlt év december 31-i MNB árfolyam a külföldi jövedelmek kiszámításához).

A szolgáltató iradák az adóbevallást kérők részére a számszaki és logikai helyességért felelősséget vállalnak! Ez azt jelenti, hogy az összes iroda az általa készített gépi adóbevallást az APEH felé hitelesíti, és ha később az egyénnel gondja támadna a "Hivatallal", a szolgáltató rendezi a reklamációt.

Végül az árak: a kitöltött adóbevallás gépi ellenőrzése: 200 Ft; adóbevallás elkészítése nyugdíjasok részére: 500 Ft; mindenki másnak: 750 Ft.

Sokoldalú rendszerszervezés

Azok a végfelhasználók, rendszertervezők, vállalati szervezők, akik összetett információs rendszerek fejlesztéséhez olyan szoftvertámogatást igényelnek, amely módszerkeretet jelenthet a tervezésben, s amellyel ugyanakkor a konkrét program megírása előtt a specifikáció helyessége ellenőrizhető, modellezhető, jó hatásokkal alkalmazhatják a SZÁMALK aktív rendszertervezési segédletként kifejlesztett SYDES (ejtsd: szájdész) programcsomagját. Az XT/AT-n (640 kb-ot RAM, 20 Mb-ot fixlemez) futtatható SYDES módszert és eszközt adhat a valós élet legkülönbözőbb területein alkalmazott információs rendszerek elemzéséhez és tervezéséhez. Bár első változata már 2 éves, igazán profi új verziója, a 2.1 most jelent meg. Haszná-

latának eredménye mindenkor egy olyan rendszerterv vagy modell, amelynek alapján a konkrét alkalmazási program állományai felépíthetők. Néhány a program-csomag eddigi alkalmazásai közül: személyzeti, bér- és adóinformációs rendszerek tervezése, gyógyszer-termelés információelemzése, biztosítási információk elemzése, szerzői jogdíjak elszámolásának adatbázis-terve, ruhagyári információ elemzése, olajkutatás stb.

A felhasználóval való kapcsolat kényelmét szolgálja, hogy a teljes kézikönyv a képernyőről leolvasható, továbbá lehetőség van a SYDES-ba beírt és abban használt törzsfogalmak és magyarázataik on-line vizsgakeresésére. A SYDES csomag többfeladatos, jelenleg LAN-ban nem működtethető, olyan védelem van beépítve, hogy a tervező személyek egymás adatait ne tudják törölni, módosítani, csak lekérdezni.

A SYDES teljes kiépítésben 9 modulból fog állni. Minimálisan 4 modul (rendszer, szolgáltató, forgalmi és elemző) szükséges a rendszer alapvető működéséhez. További modulok: testreszabás; grafikus, logikai, fizikai és környezeti mód (az utóbbi 3 még nem készült el). Egy-egy modul ára 50 ezer forint. A SYDES-alkalmazók között található az Agroinform, a Flexys és a MÜSZI.

Mi újság a KERSZI-ben?

A KERSZI (Kereskedelmi Szervezési Intézet) Szoftver-értékesítési Nyilvántartási és Fejlesztési Osztálya is több területen érdekelt, és természetesen ők sem maradtak meg szűkebb hazájukban, a kereskedelem-ben. ESZ-1040-re készült kötegel feldolgozások mellett mikrogépekre is írnak programokat. Commodore-on kezdtek, most már PC-vel és hálózatokkal is foglalkoznak. Főleg megrendelésre (ipari, kereskedelmi vállalatok, tsz-ek, de még magánüzemlékek is vannak klienseik között) adaptálnak szoftvereket. Késztermékek szintén vannak. 1988. decembere óta forgalmaznak legújabb programjaikat, melyeket a vállalati gazdasági vezetés területén lehet alkalmazni.

A BBSW-NETTÖPÉNY a jövedelemeloszlással foglalkozik, vezetők részére készült, s már figyelembe veszi az 1989. évi jövedelemadó- és nyugdíjárulék-rendszert. A havi rendszeres jövedelmek, az alapbér-emelés, a prémium, a jutalom, a vállalkozási és alkotói díj bruttó értékeiből nettót számít, és fordítva. Például lehetővé teszi egy bruttó összegben megadott prémiumkeretnek nettó értékben differenciált felosztását.

A NYIR mikromodellezési rendszer az algoritmizálható gazdasági folyamatok tervezési és döntéshozókészítési munkáit segíti. A felhasználónak nyújtott modellkészítési lehetőség felgyorsítja az új ismeretek, szabályok azonnali kipróbálását, tesztelését, szemléltetését.

Minden vállalatnál, gazdálkodó szervezetnél a bér-gazdálkodás fontos feladata az éves várható béradatok becslése, nemcsak tervezéskor, hanem havonta folyamatosan, és a létszám, vagy a bérek változása esetén is. Ennek támogatására javasolják a BÉRBECS bér-gazdálkodási programcsomagot.

Kiadja a szerkesztőség

Sokféle hallani a világon, hogy a legjobb szoftveresek az indiaiak és a magyarok. Milyen a fejlesztők helyzete itthon? A többség kisebb-nagyobb cégeknek van állásban, de sokan egyedül vagy kis team-ekben dolgoznak, főállásuk mellett programoznak, igyekeznek megrendeléseket szerezni, vagy már kész termékeiket értékesíteni.

Az Akadémiai Kiadó Magiszter Számítástechnikai Szerkesztősége felismerve a helyzetben levő piaci esélyeket, új fejlesztési és forgalmazási rendszert alakított ki. Elsősorban a különböző akadémiai intézetek és egyetemek kutatói bázisán alapuló minőségi szoftvereket juttatnak piacukra. Vállalt fizetői az a tömegszoftver és a minőség optimális összekapcsolása. Termékeik Software 88 díjat, KAF emblémát is nyertek már. A programok dokumentáltságát az is elősegíti, hogy a programleírásokat a szintén általuk forgalmazott MATEX DTP csomaggal készítik. Meglepő viszont, hogy felhasználói kézikönyvek többnyire előnytelen grafikai kivételt cimpallap jelennek meg.

A Magiszter eddigi szoftveréhez hasonlóan új termékek is „ártórőként” hatnak, meglepően alacsony árszintjükkel.

A világszerte egyre inkább érvényesülő trendhez kapcsolódva — mint azt Pintér Tibor, a szerkesztőség vezetője elmondja — programjaikat nem látják el másolás elleni védelemmel, igyekeznek „az észre huzni a mezőnyt”, azaz valamennyi főbb szoftverkat-

góriában forgalmazni: könyvtárak, segédprogramok, adatbázis-kezelők, DTP, szövegfeldolgozó rendszerek, integrált csomagok.

A BIBLIO programcsomagot azoknak ajánlják, akik munkájuk során az információkat sokféle írott forrásból szerzik be, ezeket szeretnék rendszerezni és naprakész állapotban tartani. A program magyar nyelvű, teljesen menüvezérelt, minimális számítástechnikai ismereteket igényel, a témakörök számára korlátot csak a visszakeresési idő jelent. Néhány ezer tétel tartalmazó adatbázisok feldolgozására is alkalmas.

A MISAM programcsomag index-szekvenciális fájl kezelést teszi lehetővé C nyelven, akár egymunkahelyes, akár NOVELL hálózati rendszerekben.

Információs rendszerek tervezéséhez, hatékony adatbáziskezelő rendszerek létrehozásához nyújt segítséget az Adatbáziselemek osztályozása című könyv a hozzátartozó szoftverrel.

A DEMOCLES (DEMO Control LayEr System) demók összeállítására, módosítására és lefutására szolgáló programrendszer. Szimulálni képes egyes billentyűk leütését, késleltetést lehet beépíteni, várakozhat billentyűleütésre, ablakos magyarázószöveget írhat ki és töröl.

A Turbo C 1.5 és a Microsoft C 5.xx nyelven programozók kifejezettebben professzionális segédesszköze a ZTOOLS. Négy modulból áll: a ZKEY a billentyűzet, a ZWINDOW az ablakok, a ZMENU a menük és a ZINPUT az adatbeviteli táblák kezelését támogatja.

Mind az öt program IBM PC XT/AT vagy kompatibilis mikrogépen működik.

Mi van a postaládában?

Az Ipan Információ Központ SOFTECHNIK Irodája alaptevékenységének a számítógépes szolgáltatásokat tekinti: beszerzés, installálás, konfigurálás, szervizelés és szoftverkészítés. Nyugatnémet megrendelőre, a főlké kapott alapszoftvert fejlesztve hozták létre a PCMS (Personal Computers Mailbox System) rendszert. Ezzel egyben megkapták a magyarországi és a többi szocialista országbeli forgalmazás jogát. A Szovjetunióban magas szinten mutattak érdeklődést iránta, itthon pedig a Dunai Vasmű is megvette, s a Control előbb saját használatra, majd továbbforgalmazására rendelt egy-egy példányt.

A PCMS személyi számítógépes levelező és információát-építő programrendszerrel IBM-kompatibilis számítógépeken magas szintű kommunikációs, információs rendszer alakítható ki. A számítógépes posta sokrétű szolgáltatásai mellett a PCMS alkalmas szöveg-, program- és rajzálományokból információlárhoz létrehozására. A PCMS-t üzemeltető számítógépet a felhasználók telefonvonalon keresztül érthetik el. A felhasználói oldalán semmilyen speciális programra nincs szükség, csak a forgalomban levő kommunikációs programok valamelyikére és a modemre. A hívások fogadása folyamatosan, felügyelet nélkül történhet, a kapcsolatfelvételt az üzemeltető géppel,

beépített automatikus sebességteljesítő segíti. A szolgáltatásokat 999 felhasználói szinthez lehet kötni, s emellett a rendszer jelzavas védelemmel is rendelkezik, illetékellen behatolás ellen. Az interaktív működésre három természetes nyelven is lehetőség van: magyarul, angolul és németül.

A PCMS postafiók-rendszere az egyes felhasználók közötti üzenetek közvetítésére szolgál. Az üzenetek dátum, tárgy, címzett stb. szerint kiválogathatók.

A PCMS hirdetőtábla-rendszerében az üzeneteket az összes arra jogosult felhasználó elolvashatja. A hirdetőtábla írását és olvasását is 999 felhasználói szintre lehet kötni. Szöveges információk kívül programok, rajzok — részletes bináris állományok — is tárolhatók.

A PCMS hasznos segédesszköz lehet több telepítéssel, akár országhatárokon túli részlegekkel is rendelkező vállalatok tevékenységének koordinálásához, vállalat, országos információs rendszer kialakításához, például új termékek, programok ismertetésére, tudományos publikációkra, rendeletek közzétételére és nyilvántartására.

Hardverkönyvet, IBM PC XT/AT vagy velük kompatibilis gépek, RS 232 C interfész, modem és telefonvonal.

Ötödik generáció az ügyvitelben

Az „5G” Számítástechnikai Szolgáltató Kiszerveket rendszeresen továbbfejlesztéi termékeit. MASTER oktatóprogram-tervező rendszereknek elkészült az angol és német verziója is. Modulokból álló ügyviteli programcsomagok legjobb referenciája, hogy maguk is ezt használják. A rendszerben a főkönyvi könyvelés, utóalkalculáció köré épül a pénzügyi folyószámla, a rendelkezésváltás, az adószámítás és a számlázás. Mivel a készletgazdálkodási programot ritkán vonják be a rendszerbe, ez lazábban kapcsolódik a fentiekhez. A pénzügyi csomagnak eddigi, csak forintos változata ezúttal kötésdevizában és dollárban is vezeti a folyószámlát, valamint tetszőleges számú bankszámlát illetve BC-számlát kezel. A szoftver február végén kerül forgalomba. Az 5G számlázó programjának új változata bármilyen devizában angolul, németül és oroszul is készíti számlát, az információkat pedig automatikusan továbbítja a pénzügyi rendszernek (természetesen igény szerint csak belföldi forint, ÁFA-s magyar nyelvű változat is installálható). Ez a szoftver most került a piacra.

Februárban a miskolci CAD/CAM találkozón mutatják be *Investinfo* nevű szoftverüket, melynek elődjét például a győri Rába használja. Az anyag- és alkatrészbeszerzést lebonyolító és adminisztráló rendszer közvetlenül támogatja a termelési ügyvitelt: a gyáregységekből érkező alkatrészbeszerzési igényeket fogadja és rögzíti; segítséget nyújt a szállítók kiválasztásához; az ajánlatkérést angol, német vagy magyar

nyelven(i) automatikusan elkészíti (orosz, arab és héber változat is igényelhető); fogadja az ajánlatokat; az ajánlatok értékeléséhez segítséget nyújt; tájékoztat a szükséges formalításokról; a rendelést a megfelelő nyelven automatikusan elkészíti; a határidőket figyeli, szükség esetén sürgető telexet ír; az áru beérkezését rögzíti, és értesítést készít az igénylőnek; a számlákat nyilvántartja; időszakos összesítéseket és statisztikákat készít.

Adó-vallató

Az Open Számítástechnikai Szolgáltató GmK szerzői kollektívája is beállt az adószámító programok készítőinek sorába: „Adóvallató 88” nevű, az egyéni SZJA-bevallást segítő szoftverüket a TRADE COOP Rt. dobta piacra január végén. A Commodore 64-en használható változat ára 990 forint (ÁFA-val együtt), a PC XT/AT gépeken futó változaté 1990 forint. Azon gmK-k, tanácsadó szervezetek stb. számára, amelyek üzleti alapon, mások számára is vállalják az adóbevallás elkészítését, a szoftver továbbfejlesztett változatát ajánlják, amely lemezen archiválja a magánszemélyek lefutott adatait. A Commodore 64-es változat ára 14 800 forint (ÁFA-val együtt), a PC XT/AT-re készített változaté 19 800 forint. A programok az Állami Könyvtérjesztő Vállalat, a Móvelt Nép Könyvtérjesztő Vállalat és az ERDERT Vállalat boltjaiban vásárolhatók meg. (Információ: OpenGmK – 693-515).

Füstbe ment tervek

Tavaly csaknem valamennyi nagy szoftverfejlesztő cégnek volt valamilyen szépen beharangozott, de azután be nem váltott ígérete.

A sort a Lotuszal kell kezdeni, amely a következő termékeket jelentette be — mint később kiderült —, idő előtt: 1-2-3 Release 3.0, 1-2-3/G, 1-2-3/DBMS és 1-2-3 Release 2.X. A 3.0 verziót például 1988 szeptemberében a negyedik negyedévre ígérték, majd novemberben a megjelenés várható időpontját 1989 második negyedévében jelölték meg. A bejelentés után csak nyolc hónappal dobta piacra az Agendát.

Az adatbáziskezelők „favoritja”, az Ashton — Tate (AT) októberben végre leszállította a dBASE IV-et. A vásárlók közül néhányan hibákat panaszkodnak s arra, hogy a termék még nincs igazán kész. Novemberben az AT aggályoskodott, hogy a Microsoft és a Sybase fejlesztése alatt álló SQL Server megjelenését 1989 februárjáig el kell halasztani, de ennek ellenére a Microsoft november elején kihozta az új terméket. Forgalmába hozták a StepVward nevű hasonló kódutaló programjukat, valamint augusztusban, két hónappal a bejelentést követően, a Framework III-at.

A Microsoft és az IBM menetrendszerűen szállította az OS/2 változatokat: júliusban az Extended Edition 1.0-át, novemberben pedig az 1.1-es verziót. Az IBM

júliusban jelentette meg a PC-DOS 4.0-át, szeptemberben pedig egy továbbfejlesztett változatot. A Microsoft viszont októberig vár az MS-DOS 4.01 szállításiával. A Microsoft továbbfejlesztette OS/2 környezetre Multiplan és Word nevű szoftverjét, de a Word 5.0-as változata lekészte az 1988-as szállítási határidőt. A felhasználók még mindig hiába várják a Microsoft Windows-alapú szövegfeldolgozó programcsomagjának bejelentését. A Samna, Corp. lekörözte a Microsoftot azzal, hogy az októberben bejelentett Windows-alapú Ami-1 decemberben piacra is dobta.

A leginkább várt szövegfeldolgozó, a Word Perfect 5.0 májusban jelent meg — a januári bejelentést követő többszöri halasztás után.

Új termékek egész sorával rukkolt ki a Borland International, ezek: februárban a Sidekick Plus, valamint a Paradox/386, júniusban pedig a Sprint. Májusban új Turbo nyelvek (beleértve a Prolog egy továbbfejlesztett változatát), decemberben pedig új Pascal és C verziók, valamint a régen várt Debugger/Assembler jelentek meg a piacon.

A Computer Associates majdnem havonként jelentett be és szállított le új termékeket. A Superproject Plus 3.0 februárban, az Accpac könyvviteli modulok egész évben folyamatosan jelentek meg, míg az OS/2-nek megfelelő Superproject Expert/2-4 márciusban mutatták be. A júniusban bejelentett Supercalc 5.0 ugyanakkor lekészte a decemberi határidőt.

Beadta a derekát Sok vita után a Műszertechnika is belépett a magyarországi Novell-dealerek sorába, miután január 26-án aláírták a Walton Kft.-vel az erről szóló megállapodást. Ezen túlmenően azonban a kelet-eurpai forgalmazás felelőse, az angliai Novell, ígéretet tett arra, hogy a *Műszertechnika lesz a hazai Novell Authorised Service Center* (megbízott szervizközpont). A Novell támogatja a Műszertechnika által a NetWare-termékekhez kapcsolódó nyugat-európai és tengerentúli exporttevékenységét is.

A harc folytatódik ... Híre járja, hogy a szakma számára eredményesen zárult le a Központi Statisztikai Hivatal és a Művelődési Minisztérium értelmezési vitája a munkakörben készített szoftver-alkotások szerzői díjának adóalap-kezdésménye körül a Pénzügyminisztériummal (lásd a *Szoftver* 1988/3. és 4. száma). A PM ugyanis az említett két léonátosság érvelését elfogadta és egyetért azzal, hogy az 1988. évben a munkaviszony alapján munkaköri kötelezettség keretében létrehozott szoftver után megállapított szerzői díjakra az 1987. évi VI. törvény 6. paragrafus (1) bek. b) pontján foglalt kétféle adóalapkezdésményét kell alkalmazni. Magyarán: évi 200 ezer forint bevételig a bevétel 35%-át, ezen felül pedig 60%-át kell a személyi jövedelemadó alapjaként számításba venni. A PM ezen állástoglalása tehát megnyugtatóan rendezte a múlt esztendőit. Sajnos, 1989. körülményei e tekintetben már nem rózsásak és a módosított adótörvény végrehajtási utasítása hasonló értelmezési vita forrásra. A szakma nagyon bízik az érdekeit mindenkor szívén viselő KSH-ban és érhető érdeklődéssel várja a további fejleményeket.

Táppénzt érő plusz vállalatoknak, intézményeknek több ezer külföldi helyet érinthet az országban az a hír, amely szerint bevezetődt a Videoton és az Országos Társadalombiztosítási Igazgatóság közös fejlesztése, és február végén elkezdődik az új Belegényi Ellátás programcsomaghoz kiegészített TÁPPÉNZ-jelű PC-s szoftverrendszer forgalmazása. A szoftvert „pociról levezető” formában árusítják. Az új eliem több funkció: elbírálás, folyósítás, nyilvántartás, kimutatások készítése az összeadott elszámolásokhoz. A TÁPPÉNZ ára 130 ezer forint (+ÁFA), akik a meglévő régi csomagról állnak át az újra, azoknak a korábbi TÁPPÉNZ 47 ezer forintos árát vételek beszámítják.

Mikor lesz? Milyen lesz? Az Informatikai törvény. Ezzel a címmel rendez az NJSZT Neumann János Számítógéptudományi Társaság beszélgetést Budapestben, az Y. ker. Báthory u. 16. szám alatt. A rendezvény időpontja március 7-é 14 óra. Az NJSZT Rendszerüzemi és Informatikai Szakosztálya és a Felhasználói Klub minden érdeklődőt szeretettel vár.

Továbbfejlesztett Recognita Forgalmomban került a Recognita 1.3 változata, amely a következő fontosabb jellemzőkkel rendelkezik: az eddigi 4 helyett 16 ablak a szöveg és a grafika szírváltoztatására; a korábbinál kényelmesebb üzeme helyezés, az opciók a programból közvetlenül állíthatók; támogatja az automatikus lapadagolást (ADS), Ricoh, HP és Mikrotek skannerek esetében; tökélefelesebb a felismerő algoritmus; a papírméret és a margók szintén a programból állíthatók; további lapolvasó készülékek támogat: Siemens, Compuser, Telic ADG 300, IBM PageScanner (csak a PS/2/50, 60, 70, 80 modeltek); többletfele, a PS/2 gépeken működő lapolvasót támogat; magyar kézikönyv.

Hírek szerint eddig 1500 példányban kelt el a Recognita kiadvány, amelyből az osztrák Artaker cég 830-at vett meg csak a német nyelvterületű országok számára és nem CEN eladónak szállítja — hallottuk Werner Okina szoftver-marketingmenedzserétől.

OS/2 és a Modula-2 A Modula-2 fordítóban lehetővé tették olyan alkalmazások fejlesztését, melyek OS/2 és DOS alatt is használhatók. A fordító, a szövegszerkesztő és a kapcsolatoszerkesztő egyazon interfész alá került, megteremtették több funkció egyidejű végrehajtásának lehetőségét, például források szerkesztése és Maki végrehajtása egyszerre. Tárgykódot generál 8086-ra, 80186-ra és 80286-ra, és azt C, Pascal vagy Assembler könyvtárakkal lehet összekötni. A Modula 2 OS/2 Presentation Managerrel működik.

CICS, ami ma cikk Az IBM-hez tartozó angol United Kingdom Laboratories, Ltd. nemrégiben bejelentette az érdeletig 370-esre írt CICS (Customer Information Control System) programjának OS/2 alatt futó továbbfejlesztett változatát, amely felhasználási állomások adatelemzését és kommunikációját vezérli; a fejlesztőrendszer lehetővé teszi párhuzamos programok elállítását PG AT-nél vagy PC 386 AT-ről az IBM számítógéprendszer számára. A CICS OS/2 1.1. verziója februárban kerül a piacra. Lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy CICS-kompatibilis alkalmazási programokat Presentation Manager Windows-ban futathassanak, SAA (Systems Application Architecture) COBOL-kompatibilis alkalmazásokat írathassanak, és használhassák az Extended Edition többfeladatos támogatását.

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA ÉVF. TAJÉKOZTATÓJA

Kiadja
a Computerworld Informatika Kft.
1072 Budapest, Rákóczi út 16.
Levélcíme: 1536 Budapest, Pf.: 386.
Telefon: 117-917
Felelős kiadó: Fuza Dezső
Felelős szerkesztő: Kovács Attila
Szerkesztők: Bajzsné Mallás Judit
Bólyai István
Fordító: Ódor Gabriella
Olvasószerkesztő: Budai Tamás
Tervező-szerkesztő: Saánsé Szuk Judit
Szerkesztési titkár: Mártek Istvánné

© 1989. Computerworld Informatika Kft.

Nyomás: Réval Szolgáltató, Budapest

Megjelenik évente tizenkétszer,
csak előfizetőknek.

Híreinket a legmegbízhatóbb
forrásokból merítjük és ellenőrzük,
a köteles gondosságunk ellenére
átvett téves értesülésekért
felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft.
alapjait — a *Computerworld-Számítás-
technikával* és
a *Mikrovilággal* —, valamint tájékoztatóival
— a *Quick*-kel, a *CompuTREND*-del,
a *SZOFTVER*-rel, az *Editop*-pal és
a *Joint Venture*-rel a világ legnagyobb
számítástechnikai kiadóhöz,
az IDG Communications céghez
kapcsolódik, amely
harmincnél több országban
közel száz folyóiratot jelentet meg.
Legfontosabb kiadványai:
Egyesült Államok — *Computerworld*,
InfoWorld, *PC World*, *MacWorld*, *Run*;
Franciaország — *Le Monde Informatique*;
Japán — *Computerworld Japan*;
Kínai Népköztársaság — *China
Computerworld*;
Nagy-Britannia — *PC Business World*;
Német Szövetségi Köztársaság — *Run*,
Computerwoche, *PC Woche*, *PC Welt*;
Olaszország — *Computerworld Italia*.

IDG
COMMUNICATIONS

HU ISSN 0238-0439